

MAGYARÁG

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁNY LÁSZLÓREDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Befejeződtek a londoni tanácskozások, DALADIER és BONNET hazautaztak

A HAVAS-ügynökség szerint teljes megegyezés jött létre minden kérdésben.

London, április 30. A londoni angol-francia tárgyalások befejeződtek. A francia miniszterek kíséretükkel pénteken délután már vissza is repültek Párisba. Daladier francia miniszterelnök elutazása előtt ezeket mondotta az újságíróknak:

— A megbeszélések újból megerősítették az érdekeknek és eszményeknek azt a közösségét, amely Angliát és Franciaországot összefűzi.

A tárgyalásokról a londoni francia nagykövetség a következő közleményt adta ki:

A francia és angol miniszterek megvizsgálták a lord Perth római angol nagykövete és az olasz külügyminiszter között nemrég lefolyt megbeszélések eredményeit és az angol-olasz egyezmény pontjait. A francia miniszterek helyeselték az Európa megbékítéséhez való hozzájárulást. Az angol miniszterek kifejezték azt a reményüket, hogy azok a megbeszélések, amelyeket a francia kormány folytatott az olasz kormánnyal, hasonló eredményhez fognak vezetni. Azt a véleményüket fejezték ki, hogy a Földközi-tengeri megbékülés, amely az említett egyezmény nyomán elő fog állani, előmozdítja a spanyol polgárháborúban résztvevő önkéntesek elszállítására vonatkozó 1937. november 4-iki határozat végrehajtását és meg fogja könnyíteni a hadianyag elszállítását biztosító megegyezés megkötését. Az angol és francia miniszterek teljes figyelmet szenteltek a középeurópai helyzetnek és megegyeztek abban az eljárásban, amely a legcélszerűbbnek bizonyulhat e vidék problémáinak békés és igazságos megoldására. Megvizsgáltak továbbá bizonyos, a távolkeleti helyzettel foglalkozó kérdéseket és felhasználták az alkalmat, hogy a népszövegségi tanács legközelebbi ülésének ügyrendjére kitűzött bizonyos

kérdésekről tanácskozzanak. A két kormány elhatározta, hogy amennyiben szükséges, újra felveszi a vezérkarai között 1936. március 19-én megkezdődött érintkezést. A megbeszélések után újból megállapították, hogy Angliát és Franciaországot szoros érdekközösség fűzi össze. A francia és angol miniszterek megegyeztek abban, hogy itt a legfőbb ideje annak, hogy a két kormány tovább folytassa a vé-

delem tekintetében követett tanácskozási és együttműködési politikáját, nemcsak saját közös érdekük, hanem a nemzeti és nemzetközi élet ama eszményeinek érdekében, amelyek a két országot összefűzik.

A cseh kérdésben Franciaország messzemenően exponálta magát

A Havas távirati iroda jelentése szerint a francia és angol miniszterek a péntek délelőtti tanácskozáson befejezték a spanyol kérdés megtárgyalását és azután további tanácskozásaikat teljesen a csehszlovák kérdésnek szentelték. A kérdést diplomáciai és katonai szempontból tárgyalták meg. Az angol miniszterek kifejezték kormányuk szempontját. Az angol kormány teljesen tudatában van a középeurópai helyzet veszedelmességének s tudja, hogy a béke fenntartása a német kisebbséggel való valamilyen incidensen múlik.

Daladier hangoztatta, hogy Franciaország teljes mértékben tiszteletben tartja az 1925. évi támogatási szerződéshez adott aláírását, hozzátette, hogy katonai szempontból Csehszlovákia hatásosan védhetné magát, ha olyan külső segítségre támaszkodhatik, amelyben Anglia is résztvesz.

Bonnet támogatta Daladier teteleit, hangsúlyozta, hogy az erőteljes angol-francia magatartás helyreállíthatja a középeurópai helyzetet és bátorítja Romániát, Lengyelországot és Jugoszláviát is, hogy védjék függetlenségüket. Az angol és francia miniszterek feladata az, hogy megtalálják az összhangot az angol és francia álláspontok között.

Új adatok Z. Codreanuék kémkedéseiről

A fővárosi lapok közlik többek között az állami és ipari kémkedésre vonatkozó első számú rendeletet, amelyet Z. Codreanu küldött a hatóságoknak, vállalatoknak elhelyezett kémekhez.

Ez a rendelet ezekkel a szavakkal kezdődik:

„Áruló és esküszegő az, aki nem tesz eleget vállalt kötelességének”.

Ezután pedig részletes utasításokat közöl a rendelet arról, hogy a volt vasgárda vezére mit óhajt tudni a hatóságok működéséről és a vállalatok működéséről.

Egy második számú napiparancs azoknak a volt legionáriusoknak a neveit és jelen-

téseit közli, akik az autobus társaságnál, a repülőtéren, a katonai raktárak, a benzin és petroleum elosztónál teljesítettek szolgálatot.

Egy harmadik számú napiparancsban Codreanu a vasuiaknál dolgozó volt legionárius kémeknek ad utasításokat.

A negyedik számú napiparancs az állambiztonsági hivatalnál, valamint a vezérkarnál kémkedő volt legionáriusokat szólítja fel, hogy igyekezzenek eleget tenni vállalt kötelességeiknek. Az ötödik számú rendelet azokat a kérdéseket közli, amelyekre a különböző hatóságoknál és vállalatoknál elhelyezett ké-

meknek válaszolniuk kell. A hatodik számú napiparancs a bucurestii villamosvasut és vilamosműnél elhelyezett kémeknek ad utasításokat. A hetedik számú napiparancs a bucurestii soffőr szekciót látja el utasításokkal. A nyolcadik napiparancs az utaszhoz, a kilencedik a coirocenii szekcióhoz, a tizedik a fővárosi üzemeknél dolgozó kémekhez közöl felhívást.

Bucuresti, apr. 30. A jövő héten az egyes miniszterek inspekciós utakra mennek az ország különböző vidékeire, hogy ellenőrizzék, milyen mértékben vitték keresztül a kormány intézkedéseit.

Ajándék-akciónk
szelvénye

38

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatólagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz az "ajándék-akción" —

1938. március — április

János bácsi

mit szól a londoni tárgyalások sikeréhez?

— Űk ott Londonba hamarabb meg tudnak egyezni egymással, mint Hánylány Bennessel Prágába! Most osztán igazán el lehet mondani, hogy csehül áll a béke ügye, mer' a csehektől függ, hogy lesz-e háboru vagy nem.

— Henlein autonómiát követel. Ezt pedig Hodzsa nem adhatja meg.

— Én nem vagyok egészen tisztába az autonómia szó jelentőségével, de úgy látom, hogy ez ojan dolog, amit mindig csak követelnek. Az iparosok a betegségyőző autonómiáját követelik, de sohase kapják meg.

— Olvasta, hogy Hitler római látogatását ünnepnappá deklarálták?

— Sőt még azt is olvastam, hogy Olaszországba néhány zsidót letartóztattak, hogy az ünnep mán is megkezdőgyön. Gondolom azért, mer' tuggyuk, hogy a zsidóknál az ünnep rendszerint tovább tart, a husvét is 8 napig, nálunk pedig csak 2 napig.

— Olvasta, hogy a kanadai ötös ikrek apja feljelentette az orvost, hogy nem engedi hozzájuk őt és hogy a kicsinyek belebetegedtek a sok mutogatásba.

— Mán pedig úgy olvastam, hogy a bíróság a doktornak adott igazat, mer' hogy az apa nem számít. Ű ugyanis aligha akart eccerre őt gyereket, oszt az nem baj, ha a doktor mutogattya őket, nagyobb baj lenne, ha az apa mutogatná...

— Hát ahhoz mit szól, hogy a letartóztatott vasgárdistáknak kényszerlakhelyet jelöltek ki.

— Ugy gondolom, hogy még megköszönhetik, hogy a miniszter adott nekik lakást, mer' sok embernek meg semmiféle lakása sincs, pedig azok nem is akarták az államot felfordítani.

Amig Űn alszik, a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalma nem zavarja és mégis estétől reggelre biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő.

Sikerült megteremteni Oradeán az asztalos-iparosok egységét

Az asztalos iparosok tegnap este népes gyűlést tartottak az Építőiparosok Szövetségének helyiségében.

Az együttműködő bizottság által összehívott asztalosiparosok meglepően szép számban gyűltek össze ezen a gyűlésen, mely a szakmában mutatkozó széthúzást volt hivatva megszüntetni, és így fölállítsa a régen nem működő, asztalos iparosok szindikátusát. A Kisiparos Ligát Weisz Pál titkár és Pal Adalbert, — míg az Építőiparosok Szövetségét Alfnöder Andor mérnök és Zinger Endre képviselték. Alfnöder Endre mérnök a gyűlést megnyitja s kéri,

amennyiben egy szakcsoportnak a gyűlése ez, tehát választanak maguk közül egy korelnököt, aki a gyűlést tovább vezesse. Egyhangulag Velite Sándor iparost választották meg korelnöknek.

Weisz Pál a Kisiparos Liga részéről üdvözölte a megjelenteket és ismertette annak fontosságát, miért kellett e két iparos szervezetnek együttesen egy olyan szakma segítségére sietni, mely minden körülmények között jobb sorsot érdemel. Beszéde folyamán kéri iparostársait, ismerjék fel saját helyzetüket, tegyenek félre minden eddigi személyes ellentétet, ne várja

nak mástól segítséget, csak saját maguktól. A jövőben folytatandó munkájukkal igyekezzenek az iparos egység minél erősebb oszlopai lenni.

Több asztalos iparos értékes hozzászólásai után kimondották: szükség van az asztalos iparos szindikátus felállítására, mely védő bástyája kell legyen e szakmának. Egy kilenc tagból álló vezetőséget választottak: elnökök Beer Victor, választmányi tagok: Hajdu István, Botközi László, Szuper Lajos, Adler Miklós, Fülöp József, Szabó Sándor, Albert N. A gyűlés nagy lelkesedéssel ért véget.

Izgalmas, mint egy film

A cirkuszhercegnő tragédiája

Athén, április 30. A görög kormány nemrégiben rendeletet adott ki, amelyben szigorúan megtiltja, hogy cirkuszokban vagy mutatványos bódékban céllovó mesterek, élő céltáblákra lövöldözzenek. Ennek a rendeletnek igen érdekes kulisztitkai vannak.

Vasilin Gavorin egykori cári gárdatiszt 20 évvel ezelőtt szökött meg a Kaukázusból és Görögországba került. Tiszt korában kitűnő céllovó volt és hogy kenyerét megkeresse, mutatványos bódékban lépett fel mesterlövőként. Eleinte csak bábukra lövöldözött, aztán összetársult Lidia Baranikov ugyancsak kaukázusi menekült hercegnővel, aki vállalkozott rá, hogy élő céltáblája lesz Gavorinnak.

Gavorin szigorúan üzleti öszszeköttetést tartott fenn Lidia hercegnővel. A nő azonban beleszeretett partnerébe, de ezt a szerelmet igyekezett eltitkolni. Ez sikerült is eddig, de most Gavorin beleszeretett egy légtornászhoz és feleségül akarta venni. A kaukázusi hercegnőből lett élő céltábla idegrohamot kapott, majd bevallotta rég titkolt szerelmét Gavorinnak és megpróbálta lebeszélni a házasságról. Gavorin azonban visszautasította partnere szerelmét és tovább udvarolt a légtornászhöz. Már az esküvő napját is kitűzték.

A cirkuszban a céllovó és a

légtornász esküvőjének előestéjén is Gavorin és Lidia hercegnő mutatványa volt a fő attrakció. A hercegnő elhelyezkedett a céltábla előtt, Gavorin pedig egy pisztollyal, majd egy vadászfegyverrel körülölvöldözte alakját a céltáblán.

A tizedik lövés következett.

Lidia hercegnő ekkor — a dermedten figyelő nézők szemeláttára — kilépett helyéből és Gavorin fegyverének golyója elé ugrott. A golyó szíventálta.

A cirkusz porondján azonnal meghalt.

A vizsgálat megállapította, hogy bár Gavorin rendes kö-

rülmények között viaszgolyókkal lövöldözött, a hercegnőt ólomgolyó ölte meg. Gavorint gyilkosság gyanúja miatt letartóztatták.

Most egy megtalált levél megoldotta a titkot. A levelet Lidia hercegnő írta a végzetes este előtt egy barátnőjének, akinek bevallja, hogy öngyilkos lesz, mégpedig úgy, hogy azt a férfit higgyék gyilkosnak, akinek szerelmében olyannyira csaldódott.

A levél rehabilitálta Gavorint. Visszaadta a becsületét. De elvette a kenyerét — mert ezentul rendelet tiltja Görögországban, hogy élő céltáblákra lövöldözhesse...

Mussolini legújabb parancsa: mindenki nősüljön

Rómából jelentik: A legutóbbi minisztertanácson, amelyen Mussolini elnökölt — rendeletet adtak ki, amely szerint az összes nőtlen állami tisztviselőknek a legrövidebb időn

belül meg kell nősülniök. Mussolini nemcsak a családi élet védelmére hozta ezt a rendeletet, hanem a népszaporulat elősegítése érdekében is.

Ötödosztályos tanuló, mint álarcos revolveres merénylő

Buzából jelentik: A román húsvét előtti szombatán a „feláadás napján” egy ismeretlen álarcos egyén a Doamna Neagu utcában revolveres merényletet követett el Bădulescu buzáui házaspár ellen. A súlyosan sebesült házaspárt be szállították az állami kórházba. A nyomozás során a buzáui rendőrség most meglepő felfedezést tett. Kiderült, hogy a Bădulescu házaspár elleni merényletet Neculai Gheorghe Alecu, a buzáui fiukereskedel-

mi iskola egyik ötödik osztályos növendéke követte el. A merénylő Nicolae Gobregeanunak, az ismert buzáui kereskedőnek és szálloda tulajdonosnak a fia. A rendőrség házkutatás során Neculai Gheorghe Alecunál egy vérről átitatott kamáslit és egy fekete álarcot talált. A hatósági orvos megállapította, hogy a kamáslin levő vér megegyezik a Bădulescu házaspár vérszertételével.

Nagy mennyiségű
uj férfi és női kelme-
maradékok
érkeztek

Steiner maradékoshoz
Calea Victoriei 3. az udvarban balra.

Oradeára is megérkezett az italmérők nyelvvizsgájáról szóló rendelet

Jelentettük, hogy a monopol-törvény értelmében az italmérőknek nyelvvizsgát kell tenniük. A nyelvvizsgáról szóló rendelet ma megérkezett az oradeai pénzügyigazgatóságra is. A rendelet értelmében minden nem etnikai román eredetű italmérőnek nyelvvizsgát kell tennie. A nyelvvizsgát május egytől május harmincegyedikéig kell megejteni. Az oradeai pénzügyigazgatóság május 15-én kezdődnek meg a nyelvvizsgák, amire személyi idézést fog kapni minden italmérő. A vidéki nyelvvizsgák ugyanígy fognak végbemenni.

A satmari törvényszéki főelnök autója halálra gázolt egy kislányt

Baia Mare, április 30. Halálos autógázolás történt tegnap Baia-Mare közelében az országúton. Délután Baia-Mare felől Nistru község felé indult a 11. rendszámú satmari jelzésű

magánautó, amelyben Erdős Ferenc satmari törvényszéki főelnök, Dăscu bíró és Ionescu bányakapitány ültek. A város határában az országúton játszódó három kislány közül az

autó elütötte Pop Erzsébetet, akit haldokolva szállítottak be a baia-marei kórházba. Mielőtt azonban műtetre kerülhetett volna a sor, a gyermek kiszáradt.

Rejtélyes merényletek Békéscsabán

Budapest, április 30. Pénteken este a békéscsabai főútcán az Andrászi utcán nyolc és kilenc óra tájban segélykiáltást hallottak a járőrök. A hang irányába futottak többen s a zsinagóga mellett, a Luther uca és Sziv uca sarkán a Benjámín-féle péküzlet előtt vérbefagyva, összeszúrálva találták meg Waltner Mihályt, a békéscsabai orthodox hitközség hatvan éves kántorát és metszőjét. Amikor magához térítették az elájult idős embert, elmondotta, hogy mikor haza-

felé igyekezett, hat fiatalember röhögve, akiknél boxerek és kések voltak. Vádekeztet sem tudott, a földre teperték

Ti + o k
Nők tisztá telnjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kitűnő hatásával Önnek is használja a **DARMOL**

Darmol hashajtó patikában és drogériában 4.- és 35.- L

és összerugdalták, boxerekkel ütlegelték, valamint a lapockáján és az arcán több helyen

megszúrták. Azonnal lakására szállították és még a mai napon is ágyban fekvő beteg

Jelentkezniök kell az összes nyugdíjasoknak a pénzügyigazgatóságon

A pénzügyigazgatóság felhívja az összes nyugdíjasokat, hogy hétfőn délelőttől kezdve nyugdíjnyomtatványokkal együtt jelentkezzenek a nyugdíjigazgatóságon, de ezúttal a májusi nyugdíjra esedékes nyugdíjlapot hozzák üresen, azt ne töltsék ki.

Miután a nyugdíjasok adója is megváltozott és azt április 1-től kezdve négy százalékkal felemelték, a májusban esedékes nyugdíjösszegekből most két hónapi adót fognak egyszerre levonásba hozni.

Zsirosszód val öntötte le alvó férjét

Megdöbbentő családi dráma játszódott le Curties községben. Bodnár Lajos 45 éves dalkodót felesége álmában forró zsirosszóda oldattal öntötte le.

A szerencsétlen emberi félig megvakulva, borzalmasan összeégett és szétroncsolt arccal, életveszélyes állapotban szállították be Oradeára és itt, a Bihormegyei Közkórházban helyezték el.

Ma Oradeára érkezik a Munkakamarák Uniójának elnöke

Oradea, április 30. Vasárnap Oradeára érkezik Virgil Molin, a Munkakamarák Uniójának elnöke. Molin elnök a helybeli munkakamara és az érdekes-
tűletek vezetőivel lép érintkezésbe. E célból értekezlet lesz a Munkakamaránál, amelyen a kamara vezetőségének tagja-

in kívül résztvesznek az érdekes-
tűletek elnökei is. Az értekezlet után Virgil Molin részt vesz a Román Iparosok gyűlésén, meglátogatja a nemzeti munkásszindikátus otthonát, este pedig résztvesz a nemzeti munkásszindikátus által rendezett színházi előadáson.

Gyilkosság a bihormegyei Telecuş községben

Oradea, április 30. Néhány nappal ezelőtt beszállították az oradeai közkórházba Torje Teodor telecuşi gazdalkodót, akit egyik falujabelije, Chirila Ioan vert főbe egy kapával. A két szomszéd egy földmészen

veszett össze. Torje Teodoron nem lehetett segíteni, a közkórházban meghalt. Az ügyészség elrendelte a merénylet le-
tartóztatását, az áldozat holttestét pedig felboncolják.

Ha betegesen
száraz, hámló
az ARCBŐR,
ugy használjon
„STELLA”
túlzsíros
arckenőcsőt,
arcolajat

kis tégely 30, nagy 60 lei
Főlerakat:

DROGUERIA

„APOLLO”

Farkas István Oradea, Regel
Ferdinand 7-bis

és a „CORSO” illatszertárban.

Naponta postai szétküldés

Megjelent

GÁL ZOLTÁN
nyelvpedagógus szerkesztésében a

6000 SZAVAS

**ROMÁN—MAGYAR
MAGYAR—ROMÁN**

KÉZISZOTAR

egy kötetben

Ára 25 Lei

Kapható a „Friss Ujság” és „Magyarság” minden árusítójánál és az összes könyvkereskedésekben

Videki rendeléseket az összeg, valamint 5 lei portóköltség előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk. — A pénz esetleg bélyegben is beküldhető.

Nap oldal

A posta reformja

Valami készül a posta körül. Előbb csak a rendelet jelent meg, hogy megbüntetik azokat akik levelet, vagy csomagot szállítanak. A posta nem tűr konkurenciát. A rendeletből már kitűnt, hogy a posta új életre ébredt. A java azonban csak ezután következik. A fővárosi lapok jelentik, hogy a jövő héten döntő tanácskozások kezdődnek a postavezérigazgatóságon a posta modernizálása céljából. A részletek egyelőre nem ismeretesek, de ahogyan a burkolt jelentésekből kivesszük, a következő újtásokról lesz szó:

1. A levelet és a táviratokat párisi szisztéma szerint fogják kézbesíteni.

2. Bevezetik a csehszlovákiai rendszert és a leveleket repülő gépeken fogják továbbítani.

3. Megvizsgálják annak lehetőségét, hogy vajjon feltétlenül szükséges-e a jelenlegi póstatarifa felemelése, vagy meg lehet-e tartani a jelenlegi tarifát?

Bizonyára mindenkit örömmel tölt el a posta tervezett reformja. Őszintén szólva nem egészen tudjuk, hogy mi a párisi szisztéma, amely szerint a leveleket kikézik, de ismerve a francia pontosságot, úgy hisszük, hogy Párisban az a szokás, hogy a leveleket lehetőleg a címzettnek kézbesítik ki.

Ezt az újítást mindenesetre szívesen vennénk.

A második pontot: — a csehszlovákiai példát illetően — a polgári repülőgépeken való levélküldés szintén forradalmi újítás. Amikor a posta egykori mostohagyermek, a telefon, már automatizálódott — és ezzel amerikai mintát vett fel, megelőzve még Londont is — az anya sem maradhat gyermeke mögött modernségben.

Ha nem lennének annyira elfoglalva a szudétákkal, meg kellene kérdezni a csehektől, hogy ők mit csinálnak akkor, ha netán lezuhan egy repülőgép? Hogyan szállítják tovább a leveleket?

És hogy kell-e a levélre külön ejtőernyő-bélyeget ragasztani?

Ugy véljük, hogy szükséges lesz az ajánlott levelekre külön jelzést tenni. Nemcsak a levelet kell ajánlani, hanem a levél szállítójának lelkét is — Istennek ajánlhatja a feladó.

Ami viszont a tervezett újítások harmadik részére — a tarifa emelésére vonatkozik, bizonyosak vagyunk benne, ha az első két pont megvalósítása bizonyos nehézségekbe is ütközik, a harmadik pontnál mihamar megtalálják a megoldást. A tarifát — felemelik.

Utóvégre a párisi és csehszlovákiai posta tarifája (ha összeadjuk) — még mindig nagyobb, mint a mienk.

Voit vasgárdisták ellen szigorú ítéleteket hozott a katonai törvényszék

Bucurestből jelentik: A bucurestii katonai törvényszék előtt több legionárius állott vádlottként. Így többek között három teleormani földmives, akik ellen bebizonyítást nyert, hogy résztvettek a legionárius mozgalmakban és a házkutatások során, amelyet a hatóságok tartottak náluk, fegy-

verekei találtak. A három volt legionáriust egy-egy hónapi fogházra ítélték.

Ugyancsak egy-egy hónapi fogházat kapott három bucurestii volt legionárius, akiket rőpirat-terjesztésen értek tetten. Tegnap tárgyalta még a katonai törvényszék Raita Vasile, volt legionárius ügyét is, aki hasonlóképpen rőpirat-

terjesztés vádjával állott a katonai törvényszék előtt.

Ezután két kiskorú leány került a katonai törvényszék elé: Cimpoi Mária és Ecaterina Rozica, akik ellen az volt a vád, hogy április 10-én, a baneasi erdőbe legionárius dalokat énekeltek. A két leányt három-három hónapi elzárásra ítélték.

Pórujárta repülőgépes gyermekrablók

Newyork, április 30. — A Nyugatindiai Nassau városban amerikai gangszterek vakmerő kettős gyermekrablást kíséreltek meg.

Az öbölben éppen jachtverseny folyt és a város egész lakossága az ingyen látványosságban gyönyörködött. Egy amerikai milliomos két gyereket a verseny lefolyása alatt a tengerpart mellett levő nyilvános parkba vitte sétálni.

A park előtt egyszerre csak

taxi állott meg, amelyből két férfi ugrott ki. Egyenesen a gyermekekhez rohantak, felkapták őket és a várakozó taxi felé siettek.

A nevelőnő kétségbeesett sikoltozására a jachtverseny közönségéből többen a helyszínre siettek és miután látták, hogy gyermekrablás készül, a gangszterek felé rohantak. Erre ezek elbocsájtották áldozataikat, beugrottak autójukba és örült iramban hajtottak a

mólón át egy hidroplán felé, mely már begyújtott motorral várakozott, hogy magával vigye a gyermekrablókat és áldozataikat.

A gonosztevők elérték hidroplánjukat, azonban Brown révkapitány motorcsónakján gyorsan a hidroplán elé hajtott és elállta annak útját. Közben az odaérkezett rendőri motorosoknak sikerült a banditákat a hidroplán pilótájával együtt letartóztatni.

Repülőgép-kiállítás, a fénytechnika csodái, háznagyságu rádió a budapesti nemzetközi vásáron

Budapestről jelentik: Pénteken nyílt meg ország-világra szóló ünnepségek keretében a Budapesti Nemzetközi Vásár, amely május 9-én estig lesz nyitva.

A vásár rengeteg szenzációs látványossága közül egész rendkívüli figyelmet követel magának a vásár keretében rendezett repülőgépkiállítás, amely a repülés egész történetével és a repüléstechnika mai fejlettségével ismerteti meg az érdeklődőt. A franciák itt mutatják be először Európában azt a repülőcsodát, amely bár mindössze 80 lóerős, mégis 320 kilométert repül óránként, ami a sportgépipítés csúcsteljesítménye. A lengyelek egy egészen modern sebesültszállító mentőrepülőgépet, a németek egy világrekordergépet állítottak ki, amely 1200 lóerős és 689 kilométer sebességgel repül óránként, de kiállítanak egy 100 lóerős Zeppelin-motort is. Huszonkét vitorlás és motoros repülőgép szerepel a kiállításon, köztük az első magyar konstrukcióju gép, amelyel annakidején Európa-bajnokságot nyertek és a legmodernebb, a Tájfut, amely a leggyorsabb röptű gépcsoda. Légifénykép-kiállítás, a gázvédelem, légvédelem bemutatása és egy állandóan üzemben lévő repülőgépipítő műhely egészíti ki még a repülőgépkiállítást.

Ebben a műhelyben a vásár 10 napja alatt teljesen felépítenek egy modern vitorlázó gépet.

Lenyűgöző látványt kap a közönség a fényarchitektúra pavillonjában. Az elsötétített teremben egymásután gyulladnak ki a legmeglepőbb elgondoláshoz rejtett fényforrások és ontják gyönyörű színekben játszó sugaraikat a csodálkozó közönségre. A fényeket nem kevesebb mint 2000 különböző izzólámpa szolgáltatja, amelyeknek fogyasztása naponta több mint 400 ezer wattóra. Érdekes élményhez és felbecsülhetetlen értékű tanulságokhoz jut a közönség a rádióházban is. Egy modern rádiókészüléket építettek itt fel olyan nagyságban, hogy a csövek és huzalok között kényelmesen sétálhat az ember, hogy közvetlen tapasztalatokból ismerje meg és értse meg azt a csodát, amit rádióknak hívunk. Világosan látni itt, hogy milyen gyengén érzékel az elektromos hullám az antennához, hogyan erősítik fel a csövek fokozatosan, hogyan halad végig a készülék minden huzalán és csövén és hogyan lesz végül belőle a hangszórón keresztül tiszta, torzításmentes hang.

Bomba műsor 1 **Kínai arany** Izgalmas!
a **Tivoliban** Frappáns!
Lebilincselő! **Gary Cooper** csodás alakítása.

2 **Hiradó verseny** Paramount és Fox. — Csütörtöktől **Kaméliás hölgy**

Sziámban tilos a bubitrizura

A rövid női haj divatja gyors ütemben az egész világon hódít, így az utóbbi években Sziám hölgyei is bevezették, de most rendeletben tiltották ezt a hajviselést legújabbjüknak. Érdekes történeti oka van a betiltásnak. Körülbelül kétszáz esztendővel ezelőtt Sziám háborúba keveredett Burmával, a harcban a burmaiak keveredtek felül,

mire a sziámok a nőket is besorozták s hogy férfiaknak lássanak, levágták hosszú hajukat. Ezek az amazonok aztán meg is nyerték a háborút, de utódaik azóta azzal különböztetik meg magukat a többi nőtől, hogy rövidre vágott haját hordanak. Ezt a kiváltságukat fenyegette a bubitrizura bevezetése s a betiltás is kegyeleti okokból történt.

A CSEHSZLOVÁK ÁLLAM FEKETE FELHŐJE...

3 MILLIÓ SZUDETA-NÉMET „VEZÉRÉNEK” ŐSZINTE FÉNYKÉPE

A „Mariame” című francia folyóirat közli Henleinről ezt az érdekes rajzot. Emmanel d'Astier tollából:

1936. szeptember. Ólmos nap. Mayerköfen városkában Karlsbad közelében ebéd után 20 ezer német vonul a mezőség felé, ahol a szudeta-németek piros és fehér zászlói lengenek. Egy ember közeledik, akit egész vezérkar követ. Ez Henlein Konrád.

— Heil! Sieg Heil! Az üdvívalgás lecsillapodik.

Henlein beszél:

— Kamaraden, Kamaraden!

Ekkor találkozott először Henleinnel. Sem alakja sem megjelenése nem köti le a tekintetet. Átlag-ember, az összes utlevek ember. Elég magas, lelkészhez hasonlít, vagy méginkább egy kis amerikai város bankigazgatójához. Hangjában semmiféle szenvedély, vagy árnyalat. Miközben beszélünk, nem tud mit kezdeni kezeivel. Ez 3 millió ember Führere, a csehszlovák állam fekete felhője, az ember, akinek vállain a béke, vagy a háború felelőssége nyugszik.

A kielégületlen

Változatos karrier. Konrad kis Reichenau banktisztviselő fia. Végig küzd a világháborút és olasz fogságba esik. A békekötés után hazakerül és banktisztviselő lesz, de 1925-ben megújja a kettős könyvitelt és tornatanárnak szerződik Asch városkába.

A politikához semmiféle vonzotta volna Konrád Henleint, ha nem lett volna tagja az agitáló diákok „Kamaradschaftbund”-jának, amelynek tagjai a bécsi Spam Ottó fajelméleti tanár növendékei voltak, aki Nagy-Ausztriáról élmodott. 1933. augusztusában megrendezi a szudeta-németek évenkénti szokásos tornaversenyét és olyan sikere volt, hogy az összes szudeta-családok róla beszéltek. Bohémia polgársága éppen akkor keresett egy új embert és egy új eszmét. Két pártjukat a nemzeti és nemzeti szocialista pártot a csehszlovák kormány befűtötte és „valamit akartak” csinálni. Felajánlották Henlein Konrádnak, hogy legyen egy „népfront” feje. Henlein elvállalta, de feltételül szabja, hogy az összes antimarxista szudeta pártok (agráriusok és klerikálisok lépjenek be.)

A polgárok visszautasítják, Henlein azonban a Kamaradschaftbundbeli kollégái ösztönzésére egyedül is vállalkozik a kalandra. Az egri Steruszállodában gyülekezik össze néhány fiatal ember és ott ütik fel főhadiszállásukat. Találnak egy nyomdát, amely hitelre kinyomtatja az első kiadványt és 1933. október 1-én, egy vasárnapi napon az összes szudeta-németek, akik Csehszlovákiában élnek, megtudják, hogy viselniük kell „fajuk következményeit”.

Hogyan lett diktátor?

Az első etappon győzedelmeskedett. A polgári pártok tömegesen lépnek át Henleinhoz. Gablous és Reichenberg ipara adja a pénzt. Mindenki jót remél Henleintől — még a csehek is, akik azt hiszik, hogy külföldi befolyás nélkül megegyezhetnek az új párttal, — meg van elégedve Henleinnel csak Hitler nem, aki nem szereti az új embert és a „Völkischer Beobachter”-en keresztül elítéli a kalandot.

Érdekes elolvasni Henlein első beszédeit. Liberalizmusról és demokráciáról beszél, elítéli a nácizmust és fasiszmust.

1935. május: választások. Henlein sikere óriási. 1 millió 400 ezer szavazatot kap (többet, mint bármelyik más — cseh — párt), 44 képviselője kerül a parlamentbe. Henlein Führere, főnöke lesz a 3,200.000 főnyi kisebbségnek, amely 7 millió cseh létét akarja befolyásolni.

Következik a mozgalom második része, amely most már nevét is megváltoztatja a „Szudetendeutsche Partei” nevet veszi fel.

1935. végén felhasznál egy svájci utazást és Németországban — úgy beszél — titkos tanácskozásokat folytat. 1936. ban Londonban — elég mérsékelt módon egyébként — a kisebbségek ügyét adja elő.

A berlini játék

Ez idő szerint pártját belső válság emészti: harc a Kamaradschaftbund — osztrák szimpatizánsok és a náci — rokon szervezők között. Berlin nyomása alatt, (ahol néhányan és lehet Ley is megnyitották erszényüket) a Kamaradschaftbund kénytelen megosztani a vezető pozíciókat a nemzeti szocialista elemekkel. Vissza-

térésekor Henlein, aki nem a harc embere elfogadja a befejezett tényeket, de még tétovázik további magatartása felől.

Közben a nemzeti szocializmus egyre inkább megnyeri őt magának. Pártja héttagú politikai bizottságában két tendencia küzd egymással: Neuwarth szudeta törekvése és Frank — náci törekvése, eBrlin kedveltje.

A szudeta-német csapatok is kategorikusabbak mint vezérek. Egy nagy csoport a szudeta-németeknek Németországhoz való csatlakozását követeli, jó lesz, ha Henlein fenn tudja tartani álláspontját, autonómiát a csehszlovák állam keretén belül.

1938. március. A németek bevonulnak Bécsbe. A német lelkesedés hulláma előtti a szudetákat is. Henlein egyenlő félként tárgyal és áprilisban előterjeszti ismeretes követeléseit.

A második toglalkozás

Egy áprilisi napon Henlein újból fogadott. Ezuttal azonban prágai vezérkari helyiségében a Hyberuska 4. alatt. Most már több tekintélyt sugároz az öt évi gyakorlat megszerzte neki a mesterség trükkjeit. Az „r” betűt úgy ejti ki mint Hitler. De sokkal óvatosabb is.

„A szudeta-németek konfliktusa, hogy polgárok akarnak-e lenni, vagy nép... Kész vagyok hozzájárulni Európa

Színház

Vasárnap d. u. 3-kor a színházban: Julia rendes helyárakkal.

Vasárnap d. u. 6-kor a Kath. körben Szibill 32, 24 17 leies helyárakkal.

Vasárnap este 9-kor a Kath. Körben Marica grófnő 32, 24 és 17 leies helyárakkal.

Hétfőn délután 5 órakor: Egyetlen éjszakára. Olcsó helyárakkal.

Hétfő este 9 órakor Julia.

Kedden délután 5 órakor: Sárgapitykés közlegény (Olcsó helyárakkal).

Kedden este 9 órakor: Kék nefejejts.

Előadások a Katholikus Körben. Vasárnap délután 6 és este 9 órakor a színházban román előadás van. Ebből az alkalomból játszik a Thalia egy-

Megnyílt a
Budapesti
Nemzetközi Vásár

mely május 9-ig tart

50 százalékos
utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19 — V. 9 között történt.

A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés!

Vásárigazolvány egyenként 120 leiert kapható az Europa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

békéjéhez, de a másik oldalon is járuljanak hozzá, mert az én követeléseim elfogadhatók.

Politikánk és magatartásunk, — német. Eddig másodrangú polgárokként kezelték bennünket. Olyan státutumot akarunk, amely bennünket — német népet — államnépnek és nem kisebbségnek ismer el. A béke és háború felelősségét nem osztjuk meg, csak akkor, ha a szudeta-németek megoszthatják az állami döntések felelősségét.

Optimista? Miért? Eddig nem tűnt ki, hogy Prága a legnagyobb erőfeszítéseket tenné programom megvalósítására és egy lelketlen helyzet kiigazítására.

Henlein felkel helyéről. Újból a kissé félénk lelkész lesz belőle „au revoir”-ral köszön, az egyetlen francia szóval, amit ismer.

üttése a Katholikus Körben, egységesen olcsó, 2, 24, és 17 leies helyárakkal. A műsoron délután 6 órakor Jakoby Viktor örökbecsű operettje, a Sybill kerül színre, míg este 9 órakor szintén 32, 24 és 17 leies helyárakkal Kálmán Imre nagy operettje, a Marica Grófnő.

Kisiparosok és kiskereskedők

részére az előírt 200 leies taxa befizetéséhez szükséges deklaráció, valamint a pénzügyről bemutató JURNAL

és INVENTAR

könyvek kaphatók a

PASZTOR EDE cégnél

Oradea, M. Viteazul 4 Tel. 2800

IPAROS UJSÁG

Kisipar, tömegtermelés, szövetkezet

Az a lélekharang, amit a sötétben látok számtalanszor megnúztak a kisipar jövője fölött, kissé korai volt. Ugy képzelték sokan, hogy a rohamosan fejlődő gyáripari tömegtermelés teljesen megfogja semmisíteni a kisipart. Romániában a két utolsó évtized alatt a gyáripar legnagyobb mértékben a bőripari és a ruházati iparban hódított magának jelentős fölényt. Hogy a többi iparágakra különösen a vas és fémipari termékekre miért nem feküdt még teljes erejével gyáripar, az részben hadi megrendelések, részben pedig a közlekedés fejlesztése miatti lekötöttségük miatt van.

Ha mind ezeketán párhuzamot vonunk Románia fejlődő gyáriparra és a lakosság fejlődő igénye között, arra a megállapításra jutunk, hogy egy közepes prosperitás esetén is a felvevő képesség, ha nem is fölötté, de legalább is egyenes arányban állanak az ország gyáripari termelőképességével, sőt ez esetben már a fent említett kisipari ágak is meg lehetőségen foglalkoztatva lennének. Természetes, hogy az építőipar csak abszolút nyugodt politikai és gazdasági élethelyzetben számíthat fel-
lendülésre, lévén az építkezés mindég a leghosszabb lejárati befektetés.

Hogy áll a helyzet például Csehszlovákiában? Itt a legfejlettebb gyáripari tömegtermelés mellett nagyon szépen prosperáló kisipar van. Ha megvizsgáljuk ennek a konszolidált helyzetnek az okát messzemenő tanulságot vonhatunk le magunknak a jövőre nézve. Csehszlovákiában, amely nagyobb részben nagyipari állam nem csak a kisipar virágzik, de emellett még a parasztság is termel ipari cikkeket, vagy féltermékeket a mezőgazdasági munkák szünetelésekor még pedig tömegben. Ebben az országban, ahol az ipari termelés fokozatos fejlődésen ment keresztül, melynek kiinduló pontja nem az egyszerre fel-törő nagytőkés gyáripar, hanem egy fejlett kisipari termelésből való átmenet adta a mai helyzetet nagyon figyelemre méltó. Ez az a pont, ahol a tanulságot levonhatjuk magunknak.

Összhangba kell hozzuk a kisipart és a tömegtermelést. A pesszimisták ilyenkor azt mondják, hogyan lehet tö-

megtermelést lebonyolítani nagy tőke nélkül?

A felelet az, hogy a kisipar az anyagbeszerzést szövetkezeti úton kell megszervezze. A másik akadály a termelt áru elhelyezése. Ez is könnyen megvalósítható oly formában, hogy az egyes cikkeket gyártó kisipari üzemek közös eladási szövetet létesítsenek, mi által mentesítve vannak az utazó tartástól, hirdetésekkel, valamint egy kisiparos részére ma még bonyolult

kereskedelmi levelezések és eljárásoktól. A létesítendő közös eladási szerv veszi át eladás céljából (nem bizománnyal) a kisiparos termékeit úgy, hogy ezáltal a termelő és a megrendelő közötti kereskedelmi aktust u. m. eladás, incaso stb. a fenti szerv bonyolítja le. Ilyen módus szerint dolgoznak már régen a Csehszlovákia-i kisiparosok, mely kitűnően bevált.

Azok, akik külföldön jártak csodálattal látták, hogy egyes

falvak paraszti lakosai milyen tökéletesen állítanak elő ipari féltermékeket. Például vannak, akik csak gyermekkosci kerékráfot készítenek, a másik küllőt, a harmadik ernyőt, a továbbiak apró csavarokat és különböző gyártmányokhoz szükséges alkatrészeket, melyeket részben megrendelésre, részben pedig közös eladási szervük útján értékesítenek. Mivel termelésük kizárólag egyetlen egy cikkre szorítkozik az úgy minőségben, mint mennyiségben legmagasabb fokon áll. Ezt kell követnie a romániai kisipar is. S ha ezt teszi elhárul felőle a megsemmisülés damokles kardja s jövője biztosítva lesz. K. H.

Még mindig nincs a nőiszabónak vizsgáztató bizottságuk

Nem tudni mi oknál fogva, de tény, hogy a nőiszabók vizsgáztató bizottsága mai napig sem alakult meg. Az új ipartörvény már két éve, hogy életbe lépett és ezáltal gyökeres változást hozott az iparosság életében. A szakmák hathatósabb védelmére alkotott új törvény úgy látszik, a végrehajtásnál meg akad, ami bizonyítja azt, hogy ma már nem tudni kifojtat jogosan ipart és ki nem. Ez a lehetetlen állapot vad hajtsái a nőiszabó iparban fejlődtek ki legjobban. Ezen művészi színvonalra emelt szakma, mely városunk azon jó hírnevéhez, ami a jó ízlést és az

eleganciát illeti nagyban hozzájárult, nem lehet érdeke az illetékeseknek, hogy megsemmisüljön. Lehet talán maguk a nőiszabók nem törődömségre folytán fejlődött ennyire, hogy ma már sokkal több a szakképzetlen kontár, mint a joggal bíró iparos. Elsősorban is a Szindikátus vezetőségének kell ebben a kérdésben most már komolyan lépéseket tenni, természetesen a tagok támogatásával.

Meg kell sürgetni a vizsgáztató bizottság kinevezését, — hogy megkezdhesse munkáját s ezáltal rendet lehetne teremteni e szakmában.

dul Muncii” Munkaalap költségvetését, amelynek végösszege 38 millió lei. A munkaügyi miniszter felhatalmazást kapott, hogy ez összeg keretén belül kiutalásokat végezhesen.

Mint ismeretes, a munkakamarai elnökök memorandumban tiltakoztak a munkakamarák autonómiájának megcsorbitása ellen. Ezt a memorandumot még nem intézték el és eddig egyetlen munkakamara költségvetését sem hagyta jóvá. Husvét előtt azonban a munkaügyi miniszter táviratilag intézkedett, hogy a munkakamarai tisztviselők — külön utalvány nélkül — megkapják fizetésüket.

Vidéki adóhivatalnál is befizethető a 200+100 leies üzleti könyv-taxa

Több vidéki iparos-olvasonk azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy az üzleti könyvet csak a pénzügyigazgatóságon lehet láttatni, vagy a vidéki adóhivataloknál is? Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk, hogy a 200 leies taxát a vidéki adóhivataloknál is lehet fizetni és a perceptor lát tamoztathatja a könyvet. A Banca Nationala számlájára a 100 leies repülőbélyeg-átalányt ugyancsak be lehet fizetni a vidéki adóhivataloknál.

Második felebbezési bizottságot létesítenek a központi Munkásbiztosítónál

A fővárosi lapok értesítése szerint a munkaügyi minisztériumban törvényrendelet készül, amelynek értelmében a Központi Betegsegélyező Pénztár kebelében felállítják a második felebbezési bizottságot is. Az intézkedésnek az a célja, hogy a betegsegélyező tagok felebbezéseinek elintézése ne késlekedjen.

Kisiparos Liga hírei. Az oradeai Nőiszabó Iparosok Szindikátusa fölhívja tagjai figyelmét. Május 1-én, vasárnap délelőtti 10 órakor taggyűlést tartanak. A napirend fontossága véget fölkerünk minden egyes iparral bíró kollégánót és kollégát, hogy ezen taggyűlésen okvetlenül megjelenni szíveskedjék. Vezetőség. — Az oradeai Cipész Iparosok Szindikátusa május 8-án, vasárnap délelőtti 10 órakor taggyűlést tartanak, igen fontos napirendi pontokkal, kérjük az oradeai cipésziparosokat, akár tagjai a szindikátusnak vagy sem az ügy fontossága érdekében teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Napirend: 1. Könyvvezetési is a Cipész Iparosok Szindikátusának. 2. Általános beszámoló. 3. Szövetkezeti beszámoló. 4. Kérdések és indítványi vezetősége május 3-án esnyok. Vezetőség. — Felhívás te 8 órakor ülést tart az ügyek folytonossága véget kérjük az érdekelte tagok pontos megje-

lenését. Vezetőség. — A Vene-tiai Takarékos és Segélyszövetkezet néven működő iparos hitelintézet május hó 2-án este fél 8 órakor igazgatósági és május hó 5-én este fél 8 órakor választmányi ülést tart. Ez uton is kéri az igazgatóság illetve a választmány tagjait, hogy a gyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

Vasár- és ünnepnapokon nem lehet vásárokat tartani. A pártárkátus, valamint a belügyminisztérium kérésére a nemzetgazdasági minisztérium rendeletet juttatott el a megyefőnökségekhez, amely szerint vasárnap és az ortodox egyház törvényes ünnepén nem engedhető meg sem minemű vásár tartása. Kivétel az élelmiszerárúsitás, a mely délelőtti 10 óráig engedélyezhető.

38 millió a „munkaalap” költségvetése

A Hivatalos Lap április hó 21-iki száma közölte a „Fen-

A román sajtó tükre

Gyilkosok, mint romantikus hősök

A Viitorul írja az alábbiakat:

A lapok egész sor újabb bizonyítékot közölnek a volt Vasgárda alakulat anarchiztikus szándékaira vonatkozólag. — Ezeknek a bizonyítékoknak a tulajdonságaiból s a legsúlyosabb következményeket lehet levonni arra vonatkozóan, — hogy hogyan folytatta volna ez az alakulat aktivitását.

Elsősorban is ki kell emelni hogy I. G. Duca gyilkosait hősöknek tekintették és díszes tisztségeket kaptak a szervezeteik tisztikarában. Másszóval, ami hajdan bűn volt, azt most szimbolumnak tekintették és a bűnösöknek pedig tekintélyes tisztségeket juttattak ebben az anarchikus szervezetben.

Másodsorban meg lehet állapítani, hogy az egész akció fő lelki motivuma a vak és szenvedélyes hitbe ojtott gyűlölet. Milyen szociális és keresztény intézmény, változtatja át a bűntényt szimbolummá és a gyűlöletet hitté? Ezek a tulajdonságok a vad néptörzseknek felelnek meg, de semmiképpen sem a mai társadalom életfel-fogásának.

A mai lapok közleményeiből látni lehet az iskolás fiatalságot fenyegető veszedelmet. A középiskolás gyermekeknek a tanulástól, az iskolai nevelés és a gyermekjátékoktól való elvonása valóságos merénylet a fiatalság lelki élete ellen. És ezeket is besorozták a gyűlölet és bűn szervezeteibe. A nagylelkűség érzelmei helyett a kegyetlenség eszméjét nevelték beléjük. A lelket nemesítő szép helyett sötét összeesküvések perspektíváit nyitották meg előttük és fegyverforgatás ra tanították őket.

A nemzeti hős típusát a közéleti személyiségek Balkán ki tudja melyik sarkából idekerült gyilkosokkal helyettesítik. A klasszikus és romantikus irodalmat elhanyagolták és helyette a gyűlölet és a vad bosszu irodalmával traktálták a fiatalságot. A fizikai és pszichikai üdülést és erősödést jelentő sport helyett a fegyverforgatás, petárda és bomba-kezelést tanulták.

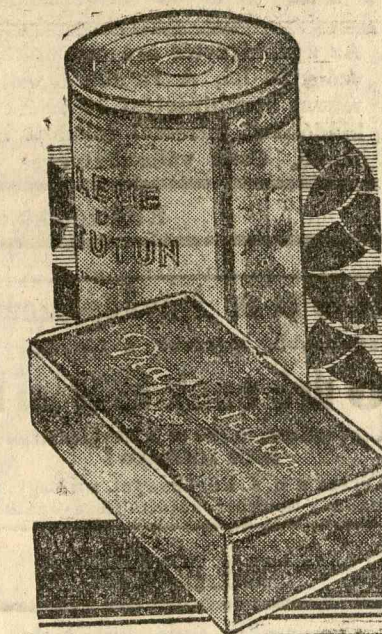
És mégis, ebben a társadalomban, akadtak mindkét nemű és kora emberek, akik sznobizmusból, butaságból, vagy szálhámoszágból szimpatizáltak ezekkel a gyilkos módszerekkel és barbár metódusokkal. Eltévedt és zavaros halászó emberek, akiket más-
kor mindenünnen kidobtak, — most hamis hősiességet akartak kreálni és csak hogy céljukat elérjék, a „kereszténység” és „nemzeti eszme” jelszavával működtek. Itéljen a közvé-

lemény: hol van a kereszténység és mi a nemzeti eszme ezekben az országromboló akciókban.

Titeanu is...

Eugen Titeanu volt alminiszter írja a „Seara” hasábjain: (Egy kis szépséghiba: Titeanu annakidején azért bukkolt meg, mert engedélyezte a fargu-muresi diákkongresszust).

„A nép vallása? Nézzük most Duca 3 gyilkosának soron kívüli előléptetését a kivételes „Buna Vestire” parancsnoki rangra. Nem hangsúlyozzuk ki, hogy ez ellentmondásban van a vasgárdának a per során tanúsított magatartásával, amikor azt állították, hogy a vasgárda távol áll a merénylettől és most kiderül, hogy mind a három gyilkost előléptették. Más valami jellemző a mentalitásukra: amikor három gyilkos előléptetnek, kivételes rangokkal ruháznak fel és a Buna Vestire parancsnokai lettek, ugyanakkor egy egész sereg volt frontarcos, a lövészárkok dicső katonái, akik még a hátszobában hordják az átélte korszak fájdalmas jeleit, meg van nekik kisebbitve és alárendelik őket három elitelt parancsnok

NAPI TANULSÁG:

»Ki miní veí, — úgy arat«

Pusztítsa a hernyókat, le-
véltetűt, növénybolhát és
a többi élősdiket

dohányoldat kivonattal és dohányporral (praf de tutun)

Gyógyítsa megrehesedett állatait, óvja a rovaroktól és a betegségektől őket

Dohányoldat kivonat
(Lesie de tutun)

le mosásokkal és gazdasága felvirágzik. Kaphatók minden C. A. M. raktárban

Dohánypor (praf de tutun) csomagokban: 1 kgr. 20 Lei, 500 gr. 10 Lei.

Dohányoldat kivonat (Lesie de tutun) bödönökben 2 kgr. 70 Lei, 1 kgr. 35 Lei.

Megrendelhetők a dohánytőzsdékben is.

CAM

ságának. Hát mit csináltak ezek életükben ezért az országért, hogy megelőzhetők a lövészárkok hőseit, akik valószínűleg nem ismerték a terrorista nacionalizmus eme bizarr kritériumát. Megöltek egy embert? És ez érdem? — Vegyük át az esküdtek szerepét és rájövünk, hogy tíz ember fejszével, baltával, vagy akár revolverrel a legprimitívabb és legbutább módon elintézték egy politikai vitát. Ez a legkönnyebb dialektika és nem terheli meg az agyat. — Ezek a minden alkotó munka nélkül felnőtt fiatal emberek csak szájalomra méltók. Az

élet eltévelyedései. Megpróbálhatjuk megkeresni az eltévelyedésük okát és kereshetünk mentiséget a bűnükre. De a nacionalizmus mindig előtérbe fogja helyezni a volt frontarcosokat, a lövészárkok hőseit, akik vérükkel igazolták a hazafiságukat és áldozatkészségüket. Áldozatkészségüket az országért és nem egy hamis rangfokozatokkal bíró szervezetért, melynek tisztjei csak szerepét akarnak kapni a közéletben és a melynek kapitánya, mindenkitől áldozatot kér, de aki még semmiféle áldozatot nem hozott”.

Testi sértés -- telefonon

Lyonból jelentik: Egy lyoni kereskedő különös bűncselekménnyel vádolva került a törvényszék elé. A kereskedő autobilbalesetet szenvedett, a biztosító társaság szakértője azonban igen kedvezőtlen véleményt mondott, úgy hogy a kereskedő kárának csak jelentéktelen kis hányadát kapta meg. Ettől az időponttól kezdve minden éjszaka 12 és 4 óra

között megszólalt a biztosító társaság szakértőjének telefonja és amikor az álmából fölriasztott ember a kagylót fölvette — senki sem jelentkezett. Így ment ez egy teljes hónapig keresztül, úgyhogy a biztosítási szakértő idegei már teljesen tönkrementek és végül is a rendőrséghez fordult. Megállapították, hogy a kereskedő választotta a bosszúnak ezt a

különös módját és a bíróság nagy zavarban volt, hogy milyen jogcímen ítélje el, mert ilyesmire nem találtak paragrafust a törvénykönyvben. Végül is a bíró testi sértés címén mondta ki bűnösnek a kereskedőt, mert a folytonos telefonhívással a biztosítási szakértő idegrendszerét tönkretette és ez megfelel a testi sértés ismérveinek.

Elutasította a bíróság a kanadai ötös ikrek apjának panaszát

Tovább is Defoe orvos fogja gondozni a világhírű gyermekeket

A kanadai ötös ikreket elképzelhetetlenül magas összegre biztosították be és szakértő orvosi gondozásra bízták. A gondozót Defoe orvos személyében választották meg, aki a szülőket kizárta a gyermekek neveléséből s a nevelést egyedül, saját felelősségére végezte.

Pár nappal ezelőtt Oliva Dionne, a gyermekek apja följelentette magát be Defoe doktor

ellen s följelentésében elpanaszolta, hogy az orvos nem viseli kellőleg gondját gyermekeinek. E gondatlanság miatt aztán az öt gyermek súlyosan megbetegedett. Az orvos ugyan is állandóan mutogatta a gyermekeket ahelyett, hogy nevelte és tanította volna.

A bíróság most foglalkozott Oliva Dionne keresetével és elutasította azt. Így tehát az

ötösikreket továbbra is Defoe doktor fogja gondozni.

Kérje mindenütt az eredeti

Biró-féle

csemege

Liptói túró

Izre, zamatra és tápértékre utólérhetetlen.

Ovakodjék az utánzatoktól

A kiválasztott

— Regény — 105

— Tehát mégis volt valami? All right, Mrs. Graye, majd segíték önnek. Valami apróság jutott most az eszébe, a melyet elfelejtett megemlíteni, vagy jelenléte miatt tartotta. Így van?

Dorothy Graye jobb kezét ismét a szemére szorította.

— Nem tudom...

— Mondja meg azt, — szölt Anthony, lassan — amit nem tud!

Az asszony mindkét kezét a homlokára szorította.

— Annyi az egész, hogy, aznap reggel Evet kisírt szemmel láttam.

Lucas fölkapta a fejét.

— Ezt még nem hallottuk öntől, Mrs. Graye — mondta éles, fenyegető hangon. Szeme Anthonyt kereste. De figyelmeztető villanást látott Anthony tekintetében, mire elhallgatott.

Anthony hamar megszöveit:

— Nem baj, Mrs. Graye. Mondja el most.

— Előbb nem gondoltam rá, igazán eszembe sem jutott. Talán nem is láttam jól hiszen Eve olyan boldogan élt a férjével és aznap is vidám és elégedett volt. Tévedhettem...

Anthony, firkészve mélyedt az asszony szemébe.

— Mrs. Graye, volt-e valaki a házban, aki szerelmes volt Hale-Storfordba, — a feleségét kivéve?

— Igen — válaszolta az asszony.

Mindenki ránézett. Anthony fogva tartotta az asszony mezev tekintetét.

— Ki volt az? Miriam Rositer? — kérdezte Anthony.

Az asszony a fejét rázta.

— Nem. Én magam...

— És ezt tudta még másvalaki is önön kívül?

— Nem.

— Tehát, Mrs. Graye — mondta Anthony — biztos, hogy Mrs. Hale-Storford esetleges bánatának nem ön volt az oka?

— Nem, nem én — felelte az asszony. Teste mozdulatlanul hevert a széken, csak a kezét kulcsolta görcsösen össze.

— És tudott-e ön már azelőtt Eve Hale-Storford haláláról, mielőtt a férje fölfedezte volna?

— Nem — mondta az asszony. Halotti sápadtság ült az arcán. Susan ijedten nézte a hamuszínű vonásokat.

— Tehát — folytatta a nyugodt, hideg hang — ön nem vette már előbb észre, hogy Eve Hale-Storford öngyilkos lett?

(Folyt. köv.)

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CEGNÉL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szögig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

Róna fényképésznél
legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

ALLAS

Csomagolni tudó boltiszolga, ki biciklizni tud, és fiatal ki-futó felvétetik. Cim a kiadóban.

Perfektül főzni tudó minde-nes szakácsnét keres 15-ére, esetleg előbbre is kis család. Családias elbánás, jó fizetés. Cim a kiadóban. 1732

Spritz aparátussal dolgozni tudó leány vagy fiatalember felvétetik. Pollák sablon üzem Str. Millerand 14. 1772

Konyhalányt azonnal felvesz Komsa Nővérek, Bul. Reg. Ferdinand No. 22. 1771

VÉTEL-ELADÁS

Egy Máv. 6 HP. cséplőszek-
rény, dobogolyós, hátul fuvós,
eladó. Pálfi Zerind, jud.
Arad. 1749

Eladó sarok fételek vagy
egy fételek házzal részletre.
Str. Polonă 15. Colonia Györki
1775

Mély gyermekkosci eladó.
Str. Popa György 36. 1773

Eladó házhely, Colonia Ioşia
Str. Varşovia 49. ház. Értekez-
ni ugyanott. 1774

Herbst ékszeráruház, Regele
Ferdinand 3. Veszek aranyat,
ezüstöt, arany fogakat. Javitok
órákat, ékszereket. Brillántot,
gyémántot magas árért veszek.

Eladó ház, továbbá fél hold
szőlő, közel a fűtőházhoz. Ca-
lea Suisului 40. 1742

Wertheim-

pénzkazettát

készít

STERN mechanikus
Oradea, Avram Iancu-u. 18.

Eladó 4-es Hoffer cséplő,
10-es MAV kazán. Str. Mine-
lor 60. Oradea. 1717

LAKÁS

Kiadó májusra 3 szobás szép
uccaimodern lakás, Avram
Iancu 11. 1711

KÜLÖNFÉLE

„Tortereată” Csátó vendég-
lőben vasárnap szalonasütés,
kitűző zene, reggelig nyitva.
Bálint. 1776

SPORT

Dunareanu a válogató
centerében?

A válogató bizottság a vasár-
nap mékőzése után dönt

A válogató bizottság nagy
gondjái képezi a csapat ösz-
szeállítása. A keret már meg
volna, de nem tudnak végle-
gesen határozni. Az összeállít-
ást a Străja Tării magatartá-
sától is függővé teszik. Kér-
dés, hogy a legfelsőbb sport-
hatóság beleegyezik-e a 8:3
arány mellőzésébe. A hatá-

rozat előtt megvárják a Străja
Tării döntését.

Ujabb kombinációk szerint
a csatársor tengelyébe a Ju-
ventus játékosát Dunareanuf
vették számításba. Ő fog ját-
szani a Phöbus elleni váloga-
tó mérkőzésen. Amennyiben
nem lesz megfelelő kénytele-
nek lesznek mégis Bodolát
tenni centerbe.

**Steinbachot Magyarorszá-
ba hívják?** Bucureşti hiradás
szerint Herzog Edwin meghív-
ta Steinbachot, hogy vállalja
el egy magyar csapat tréneri
fisztségét. Ismeretes, hogy
Steinbachnak nézeteltérése
volt az Unirea Tricolor egyik
vezetőjével és az incidens az
ügyészség elé került. Stein-
bach Angliában tanulmány-
utat végzett és Magyarorszá-

gon most valóságos „angol”
láz van. Ugy látszik ezért
akarnak most Angliát járt tré-
nert alkalmazni.

Egy egész csapatot vesz a
ploestii Tricolor? A ploestii
Tricolor állandóan erősít és
az egyesület vezetőségének
komoly céljai vannak. Az erő-
sítés Kocsis-szerződtetésével
kezdődött és most David, Ko-

vács és Juhász iránt érdek-
lődnék. Ujabbban azonban má-
kombináció merült fel Ploes-
tiben. Az egyik B. divízió
csapat anyagi nehézségei
miatt a felosztás előtt áll. A
Tricolor most tárgyalásokra
indított az egész csapat meg-
vétele irányában.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCUREŞTI. 7.30 Ritmika
torna, reggeli műsor közveti-
tése. 9.55 Istentisztelet közve-
títése. 13 Hírek. Majd utána a
Dinicu-zenekar hangversenye.
A hangverseny szünetében kö-
rülbelül 13.15 Hírek. 15.10 Vi-
dám negyedóra. 15.25 Sport-
hírek. 19 Hírek. 19.15 Katona-
zenekar. 19.30 Sporthírek. 20
Postásénekkar. 20.30 Rádióze-
nekar hangverseny Dima éne-
kesnő közreműködésével. 21
Hírek. 21.50 Sporthírek. 23
Gramofonlemez. Majd hírek
közvetítése külföldre német és
francia nyelven. Utána közle-
mények.

BUDAPEST I. 8.30 Májusi
ébresztő. 9.45 Hírek. 10.10—
10.55 Rádióüzenetek a Nemzet
közi Vásárból. 11—12.10 Egy-
házi ének és szerkesztés az
Egyetemi templomból. 12.15—
13.15 Evangélikus istentisztelet
13.20 Pontos időjelzés. 13.30—
14.55 Rádióüzenetek a Nemzet
közi Vásárból. 15 Cigányzene.
15.45 Gazdáknak. 16.30—17.55
Rádióüzenetek a Nemzetközi
Vásárból. 18 A rádió szalonze-
nekara. 19.10 Közvetítés a
mecsekálji ősi város érdekes-
ségeiről. 20 Lemezek. 20.50
„Csalódások”. Vigjáték. 23 Hi-
rek. 23.25 Cigányzene. 24 Az
Operaház tagjaiból alakult ze-
nekar. 1.05 Hírek külföldi ma-
gyarok számára.

HÉTFŐ

BUCUREŞTI. 7.30 Ritmikus
torna, rádióhíradó, reggeli
hangverseny, háztartási, orvosi
tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás
kulturális hírek, sport, vizállás
jelentés. 13.10 Déli hangver-
seny. Közben sporthírek. 13.40
Gramofonlemez. 14.15 Hírek
14.30 Gramofonlemez. 15 Hi-
rek. 16.45 Előadás. 19.15 Jerea
kétzongorás játéka. 20 Rádió-
zenekar hangversenyének köz-
vetítése. Közreműködik Gut-
zianu szopránénekes. 21.45 Szó-
listák. 22.30 Hírek. 22.45 Ven-
dégloz zene. 23.45—24 Hírek
közvetítése külföldre németül
és franciául. Majd közlemé-
nyek.

BUDAPEST I. 7.45 Torna.
Utána gramofon. 8.20 Étrend.
11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felol-
vasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat.
13 Déli harnagszó. 13.05 Sza-
lonötös. 14.10 Pontos időjelzés
14.15—15.30 Rádióüzenetek a
Nemzetközi Vásárból. 15.35
Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.30
Rádióüzenetek a Nemzetközi
Vásárból. 17.45 Pontos időjel-
zés. 18 Cigányzene. 19 Tavasz
Japánban. Utalás. 19.30 Zon-
goraszámok. 20 Képek a Nem-
zetközi Vásárból. 21 Don Pas-
quale, opera. 23 Hírek. 23.20
A rádió szalonzenekara. 24.30